

Exploring the ancient path in the Buddha's own words -- Lesson 3.4.6

Cundasuttaṃ-1

“Kathañca, cunda, catubbidhaṃ vācāya asoceyyaṃ hoti?

Idha, cunda, ekacco musāvādī hoti. Sabhaggato vā parisaggato vā ñātimajjhagato vā pūgamajjhagato vā rājakulamajjhagato vā abhinīto sakkhipuṭṭho— ‘ehambho purisa, yaṃ jānāsi taṃ vadehī’ti so ajānaṃ vā āha ‘jānāmī’ti, jānaṃ vā āha ‘na jānāmī’ti; apassaṃ vā āha ‘passāmī’ti, passaṃ vā āha ‘na passāmī’ti. Iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā sampajānamusā bhāsītā hoti.

Pisunāvāco hoti. Ito sutvā amutra akkhātā imesaṃ bhedāya, amutra vā sutvā imesaṃ akkhātā amūsaṃ bhedāya. Iti samaggānaṃ vā bhettā, bhinnānaṃ vā anuppadātā, vaggārāmo vaggarato vagganandī vaggakaraṇiṃ vācaṃ bhāsītā hoti.

Pharusavāco hoti. Yā sā vācā aṇḍakā kakkasā parakaṭukā parābhisajjanī kodhasāmantā asamādhisaṃvattanikā, tathārūpiṃ vācaṃ bhāsītā hoti.

Samhappalāpī hoti akālavādī abhūtavādī anattavādī adhammavādī avinayavādī; anidhānavatiṃ vācaṃ bhāsītā hoti akālena anapadesaṃ apaniyantavatiṃ anattasamhitā. Evaṃ kho, cunda, catubbidhaṃ vācāya asoceyyaṃ hoti.

Kathañca, cunda, catubbidhaṃ vācāya soceyyaṃ hoti?

Idha, cunda, ekacco musāvādaṃ pahāya musāvādā paṭivirato hoti. Sabhaggato vā parisaggato vā ñātimajjhagato vā pūgamajjhagato vā rājakulamajjhagato vā abhinīto sakkhipuṭṭho— ‘ehambho purisa, yaṃ jānāsi taṃ vadehī’ti, so ajānaṃ vā āha ‘na jānāmī’ti, jānaṃ vā āha ‘jānāmī’ti, apassaṃ vā āha ‘na passāmī’ti, passaṃ vā āha ‘passāmī’ti. Iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā na sampajānamusā bhāsītā hoti.

Pisunaṃ vācaṃ pahāya, pisunāya vācāya paṭivirato hoti— na ito sutvā amutra akkhātā imesaṃ bhedāya, na amutra vā sutvā imesaṃ akkhātā amūsaṃ bhedāya. Iti bhinnānaṃ vā sandhātā sahitānaṃ vā anuppadātā samaggārāmo samaggarato samagganandī samaggakaraṇiṃ vācaṃ bhāsītā hoti.

Pharusāṃ vācaṃ pahāya, pharusāya vācāya paṭivirato hoti. Yā sā vācā nelā

kaṇṇasukhā pemaṇīyā hadayaṅgamā porī bahujanakantā bahujanamanāpā, tathārūpim vācaṃ bhāsītā hoti.

Samphappalāpaṃ pahāya, samphappalāpā paṭivirato hoti kālavadī bhūtavādī atthavadī dhammavadī vinayavadī; nidhānavatiṃ vācaṃ bhāsītā hoti kālena sāpadesaṃ pariyantavatiṃ atthasaṃhitam. Evaṃ kho, cunda, catubbidhaṃ vācāya soceyyaṃ hoti. “

Aṅguttaranikāyo, Dasakanipātapāḷi, Jāṇussoṇivaggo

aṇḍakā		harsh, insolent
abhinīto	abhi + neti (pp.)	brought to, oblige by
asamādhisaṃvattanikā,	a+samādhi+saṃ+vattani+kā	not+concentration+proceeding
āmisakiñcikkahetu	āmisā + kiñcikkha + hetu	gain + little + sake of, reason
ehambho	ehi + tvam + ambho	come you, hello! hey!
kakkasa	(adj.)	rough, harsh
kodhasāmantā	kodha + sāmantā	anger + neighbouring
parakaṭukā	para + kaṭukā	others + sharp, bitter
parābhisajjanī	para + abhisajjanī	others + cursing, scolding
bhinna	bhindati (pp.)	broken, split up
bhettā	bhettar (nom.sing.)	a breaker, divider
vaggārāmo	vagga + arāmo	division, section + fond of
sakhipuṭṭho	sa + akkhi + puṭṭho	as an eyewitness + asked
soceyya	(nt.)	purity
